

Bu hatıramı, Muhterem Hocam **Mehmed Maksudoğlu** Hocamızın yazdığı **“KISASTA SİZİN İÇİN HAYAT VARDIR”** ünvanlı makalesini lütfedip bana da göndermeleri üzerine yazdım.

Muhterem Hocam,

Biliyorsunuz ben, 41 yıl Mekke oturumlu yaşamış bir öğrenciniz olarak, Mekke’de mahkeme ve karakollarda tercümanlık tecrübesi edinmiş bir eğitimci olarak çok ibretlik hatıralar yaşadım. Bunlardan birini bu vesile ile sizlerle de paylaşmak isterim:

Seksenli yılların başlarındaydı. Kesin tarihini hatırlayamıyorum. Bir gün Mekke’de, Haremi Şerif’te müezzinliğin altında oturuyordum. **İki yaşlı beyefendi, sakalsız bıyiksız iki Türk**, Mekke’de işçi olan bir kardeşimizin yanına yaklaşıp, biz Türk’üz; Mekke’deki gezilecek yerleri bize gezdirecek bir Türk arıyoruz; siz bize yardımcı olabilir misiniz dediler. Çok yakınımnda oturdukları için konuşmalarını ben de duyuyordum. İşçi arkadaş eli ile beni işaret ederek, bu işi en iyi yapacak olan Ahmet Ziya hocadır; onunla konuşun dedi. Misafir oldukları her halinden belli olan ve 65-70 yaşlarında olduğunu zannettiğim bu iki Türk yanıma geldi ve isteklerini bu sefer de bana, gayet nezaketli ifadelerle söylediler. Ertesi gün sabah namazının ardından söylediğim yerde hazır olmaları halinde kendilerine yardımcı olacağımı söyleyip telefonumu verdim. Sözleştiğimiz gibi sabah namazının peşinden, söylediğim yerde beni beklediklerini görünce kendilerini alıp beraber arabamı park ettiğim yere gitmiş ve istedikleri gibi Mekke’de gezilmesi gelenek haline gelmiş olan yerleri gezdirip dönüşte Şişe semtindeki evimin yanından geçerken eve uğrayıp bir de çorba ikram etmiş ve kendilerini otellerine bırakmıştım.

Çok ısrar etmelerine rağmen 3 saatlik bu gezi için herhangi bir ücret almamam sebebi ile şaşkınlık yaşadıklarının farkında olmama rağmen teferruatlı bir tanışma imkânımız da olmamıştı. Otellerine vardığımız zaman, mahcup bir eda ile, hocam bizim bir isteğimiz daha var; fakat size çok yük olmanın mahcubiyetini yaşıyoruz; söylemekte tereddüdümüz var. Tereddüde gerek olmadığını, rahat olabileceklerini ifade edince de, hocam biz yarın sabah Türkiye’ye döneceğiz. Bizi Cidde’ye götürecek arabası olan bir Türk bulabilir misiniz dediler. Ben müsaitim, sizi yarın sabah ben götürebilirim deyince sevinip teşekkür etmiş ve ayrılmıştık. Ertesi gün onları otellerinden alıp Cidde havaalanına götürmüş; uçuş işlemlerini yaptırarak, valizlerini teslim etmiş; uçuş kartlarını da ellerine teslim ederek izin alıp ayrılmak, Mekke’ye geri dönmek istedim. Uçağın kalkışına 2 saatten fazla bir zaman olduğunu, benimle bir çay içmek istediklerini söylediler. Bu ana kadar isimleri dışında ne iş yaptıklarını dahi sormamış ve kendilerinden her hangi bir ücret de almamıştım. Çay içerken, hocam bize çok şaşkınlık yaşattığınızın farkında mısınız bilmiyoruz; ama iki gündür kendi aramızda seni konuşuyoruz. Siz bizi tanıyor musunuz diye sordular. Bu sefer şaşırma sırası bana gelmişti. Hayır isminiz dışında sizinle ilgili hiç bir şey bilmiyorum deyince; önce birbirine baktılar. Sonra bu nasıl olabilir deyince, doğrusu sözlerinden hiç bir şey anlamamış ve şaşkınlığımı yüzümden anlayacakları kadar şaşırmıştım. Farkında olmadığım bir şey var ama nedir, ben size doğal ve tabii davrandım; lütfen siz de bana doğal ve tabii davranın diye rica etmem üzerine,

“Hocam biz kurucu mecliste görevli iki emekli general olan arkadaşız. Kenan Evren Paşa da bizim sınıf arkadaşımız. Başta, sizin bizi tanıyarak, bize ilgi gösterdiğinizizi zannettik. Önce şüphelendik; sonra bizi tanımadığınız kanaati ağır bastı. Bugüne kadar bize çıkar ve menfaat beklentisi olmadan yaklaşip ilgi gösteren bir insan tanımamış olduğumuz için davranışlarınıza bir mana veremedik.

Eğer biz ısrar etmesek, siz bizi tanımadan Mekke'ye geri dönecektiniz. Bizi bağışlayın ama siz nasıl bir insansınız anlayamadık” dedi.

Bu sözleri duyunca ne diyeceğimi kestiremedim. Doğrusu bundan sonraki söz ve davranışlarımda doğal ve tabii olamayacağım endişesine kapılmıştım. Sadece, **efendim, biz Mekke’de yaşayanların bir sorumluluğu var; siz Rahman’ın misafirleri olduğunuz için size hizmet etmeyi biz vazife sayıyoruz. Sizin emekli general ve kurucu meclis üyesi olduğunuzu bilseydim bu kadar rahat ve tabii davranamazdım** dedim. Konuyu değiştirmek isteyerek **müsaade ederseniz, ben de size bir soru sormak isterim** dedim. Buyurun dediler.

Emekli bir general gözü ile Suudi Arabistan’ı nasıl görüyordunuz; nasıl buldunuz dedim.

Hocam, bizim Umreye geldiğimizi hiç kimse bilmiyor; biz de en yakın arkadaşlarımıza bile söylemedik. Şimdi ilk defa siz öğrenmiş oldunuz. Başkalarına da söylememenizi arzu ederiz. Ben hukukçu bir general olduğum için, kurucu meclis Anayasa komisyonunda da görevliyim. Suudi Arabistan şartlarını ilkel olarak hayal ediyorduk. Cidde havaalanını ilk gördüğümde şaşkınlık yaşamıştık. İşin bu tarafını fazla anlatmaya gerek yok; esas şaşırdığım ve dikkatimi çeken konu nedir biliyor musunuz hocam dedi.

Bilmiyorum ama merak ediyorum dedim. Hocam, Döviz bürolarında on binlerce doları çamaşır mandalı ile iplere asıp, namaz vakti, basit bir bez perdeyi çekip namaza gitmelerini defalarca izleyip kontrol ettim. Bir hukukçu olarak böyle bir şey nasıl olabileceğini hala anlayabilmiş değilim. Çok rahatlıkla on binlerce doları alıp gidebilecek bir imkân olduğunu, hiç bir kamera gözetimi de söz konusu olmadığı halde, hırsızlık olmayışını, böyle bir endişe bile yaşanmayışlarını gözlerimle görmeden bana anlatsalardı asla inanamazdım dedi. Kendisine S.Arabistan’ın İslam’ı uygulaması yüzeysel olduğu halde, yaralayıcı kavgaların nadiren yaşandığını, cinayetlerin ise yok denilecek kadar az olduğunu, 10 yıldan fazla bir süre içerisinde, bir elin parmak sayısını geçmeyen olayların gündeme geldiğini biz de yaşayarak gördük dedim. Bunun ana sebebinin İslam hukukundaki cezaların caydırıcı olmasıdır. Cezalar uygulansın temennisi ile değil, caydırması maksadı ile konulması esastır. S.Arabistan gibi İslam’ı, yüzeysel, şeklen uygulayan bir ülkede bile suç oranlarının bu kadar düşük olması ibretlik değil midir? Dünyada suç oranının en düşük olduğu ülkelerden biri de S.Arabistan olması tesadüf değildir; olamaz. Çünkü dünyada suç işlemenin en kolay olduğu ülkelerin başında da S.Arabistan gelir diyen kişi yanılmış sayılmaz. Bunun sebebi toplumun yapısının şüphe değil, güven esasına göre oluşmuş olmasıdır. Nitekim sizin söylediğiniz döviz bürolarındaki durum da bunu teyit eden bir gösterge sayılır; öyle değil mi efendim?

Sohbetimiz samimi bir havada devam ederken uçağın kalkış saati yaklaştı. Kalkıp vedalaşmadan önce telefonlarını verip Türkiye’ye döndüğümde veya Ankara’da bir işim olduğunda mutlaka beklediklerini, kendilerini borçlu hissettiklerini, ödeme fırsatı bulurlarsa huzur duyacaklarını söylediler. Bu duygularını o kadar içten ve samimi söylediler ki hafızama nakşettim. Aradan aylar geçti; çok samimi bir arkadaşımın askerlikle ilgili bir sıkıntısı için kendilerine yollayıp yardımcı olmaları için bir kart yazdım. Telefonla randevu alıp ziyaretlerine gitmiş, kartımı vererek yardım talep ettiklerinde, hukukçu olan emekli paşamız bizzat kendisi onunla beraber genel kuruma giderek işini hallettirmiş; izzeti ikramda bulunmuş; benden bahsediş şekil ve üslubunu arkadaşım bana aktarınca mahcup olmuştum.

Bu hatıramı hatırladıkça huzur duyduğum kadar üzüldüğüm bir konuda, **Türkiye’deki asker ve sivil hukukçularımızın, İslam hukukunun incelik ve ihtişamını bilmekten mahrum olmalarıdır.**

Bu eksikliği telafi etmekte bizim de gayretimizi attırmamız gerektiğini ifade ederek sözlerimi noktalamış olayım.

Selam ve hürmetlerimle...

28/11/2022 Üsküdar.

Ahmet Ziya İbrahimoglu